

BABIČCE VEGANSTVÍ NEVYSVĚTLÍŠ

Lucie Lindnerová

Petra Soukupová se po dvouleté pauze vrací s další várkou rodinných peklíček v podobě románu *Nikdo není sám*. Hlavní postava Veronika, dle svých slov již „stará a tlustá“ matka dvou dětí, vede celkem uspokojivý život. Má podporujícího manžela, bydlí ve vlastním pražském bytě, navíc se jí daří skloubit vysněnou práci v knihovně s výchovou náctiletých dětí — dcery Máji a syna Míši. Jako správná moderní matka se snaží dostát liberálním rodičovským trendům. Svě děti do ničeho nenutí, respektuje jejich zájmy a názory, toleruje například Májino veganství i Míšovo večerní vysedávání u počítače. Relativní rodinnou pohodu ovšem čas od času naruší nucená návštěva prarodičů, s nimiž si Veronika ani její potomci už dávno nerozumějí. Tento koloběh nepříjemných návštěv zakončených hádkou jednoho dne přeruší nečekaná smrt babičky Jitky. Veronika se musí postarat o její pohřeb i ovdovělého otce, u něhož se projevují první příznaky Alzheimerovy choroby, a tak se její doposud poměrně stabilní život začne hroutit.

Jestli autorce nelze něco upřít, pak je to schopnost precizně vymodelovat všední mezilidský konflikt a nahlédnout jej z různých perspektiv. Zatímco v předešlém románu *Věci, na které nastal čas* rozepře mnohokrát pramenily z manželské krize; nejčastější příčinou hádek a nedorozumění v *Nikdo není sám* je mezigenerační propast. Rozkol ohledně hodnot a životního stylu postav trefně vystihuje scéna, v níž babička

při jedné z návštěv naservíruje kuřecí vývar své nic netušící veganské vnučce. Poté, co se babička ke svému činu přizná, celá sešlost eskaluje pod tíhou nahromaděných frustrací všech přítomných. Veronika vyčítá své matce nedostatek taktu a respektu, babička zase kritizuje Veroničinu liberální výchovu, kvůli níž je Mája „drzý spratek“ s nulovou úctou ke starému člověku.

Jízlivé kritiky Veronika nezůstane ušetřena ani po babiččině smrti, jelikož si v myšlenkách často představuje, co by jí matka na tu či onu situaci řekla. Nejčastější námitky ze záhrobní směřují k počínající závislosti hlavní postavy na alkoholu: „*Vypilas sama skoro celou flašku, piješ moc, řekne matka. Ženský nemají pít, je to odporný.*“ Kromě alkoholismu autorka tematizuje také sebepoškození, šikanu nebo sexuální obtěžování. V jejím podání však žádné z těchto témat nepůsobí vykonstruovaně.

Nadosobního vypravěče z předchozí knihy tentokrát nahrazují hlasy několika postav, kromě Veroniky vypravují také Mája a Míša, manželu Michalovi tato možnost, bohužel, zůstává odepřena. Obecně by se dalo říci, že postava Michala je nejslabším článkem v jinak pečlivě zkonstruovaném panoptiku postav, kde mají všichni své motivace, kladné i záporné vlastnosti. Michal působí spíše jako jakýsi *deus ex machina*, který se zjeví, uvaří dětem večeři a donutí jejich zoufalou a vyčerpanou matku konečně navštívit psychologa.

Možná chtěla Soukupová mužským autorům vrátit všechny ty romány, kde ženy hrají druhé housle, možná jen cílí na čtenářky-matky, které by se s trpící hlavní postavou mohly ztotožnit. V každém případě je škoda, že když už napíše sympatickou a podporující mužskou postavu bez sklonů k nevěře, šovinismu nebo blahosklonnosti, nedozvíme se nic o jejím náhledu na celou situaci, přestože je stejně důležitou součástí rodiny jako všichni ostatní.

Pokladat si znova již mnohokrát položenou otázku, nakolik se Petra Soukupová ve svých románech posouvá, či nikoli, by bylo poněkud nadbytečné. Románem

Petra Soukupová
Nikdo není sám
Host, Brno 2022
368 stran

Nikdo není sám autorka opět demonstruje schopnost precizní práce s psychologii postav, zejména co se týče žen a dětí. Dokonale nasimulované šarvátky všedního dne navíc doprovázejí značně autentické dialogy, ve kterých často vidíme sami sebe nebo své rodinné příslušníky. Důležitým znakem autorčiny tvorby je tak právě uvěřitelnost. Na rozdíl od jiných spisovatelů nepotřebuje násilně eskalovat děj vraždou či znásilněním. Právě naopak, vystačí si i se zdánlivě banálními konflikty. Spouštěči bývají naprosté drobnosti, za nimiž se skrývají dlouho potlačované negativní emoce, nakupená zklamání a pocity zmaru. S hrdiny *Nikdo není sám* se tak lze snadno ztotožnit. Připomínají nám všednost rodinných svárů a zároveň nás utěšují, že ve svých pocitech nejsme sami. Nejspíš proto má Petra Soukupová své stále čtenáře, pro něž je otázka nějakého autorského vývoje naprosto irelevantní. ●

